

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Negyedévre: 2 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

Felelős szerkesztő: **Dr. JÜNKER ELEK.**

Főmunkatárs: **ENGL GUIDÓ ISTVÁN.**

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
A hirdetések jutányosan számítjuk.

Napközi otthon.

(*) E szerény elnevezés alatt egy rendkívül humánus, fölülte megbecsülni való intézmény rejlik, melyet a szegény gyermekek érdekében alapítottak.

Egyelőre csak a fővárosban van napközi otthon még pedig a külváros munkáslakta környékén, hol a szülők úgy az apa, mint az anya nehéz napi munkában robotolnak, hogy megkereshessék családjuk számára a kenyérre valót. S míg a szülők kora reggeltől napestig dolgoznak: a gyermekek, kik magukra vannak hagyatva, azalatt míg az iskolában a tanítás szünetel, mit csinálnak? Ha együtt vannak, csintalankodnak, roszalkodnak és sok oly dolgot látnak, hallanak és utáznak, a mi fogékony, ártatlan lelküket megméltelyezi, megrontja és erkölcsi érzéküket menthetlenül elpusztítja.

Ennek elkerülése végett alakították meg nemes lelkű irgalmas szívű emberek a napközi otthont, hogy a gondozás nélkül maradó gyermekeknek legyen szabad idejökben olyan helyök, hol kellő felügyeletben, élelmezésben és szórakozásban részesülnek.

Minő nagy értéke van a napközi otthonnak! Hány száz meg száz gyermeket óv meg az elzülléstől, hány

gyermek lelkébe ójtja a felebaráti szeretetet, gyengédség nemes érzéseit. Neveli, oktatja, tanítja a gyermeket, de még meg is kedveltetik vele a munkát. Utóbbi célt úgy érik el, hogy a napközi otthonban munkát adnak a gyermekeknek és pedig olyant, a mely részint igen könnyű és csekély jövedelmet hajtó, részint pedig olyan tetszetős, hogy játéknak is beillik.

Egy fővárosi cég azt az ajánlatot tette a napközi otthon vezetőségének, hogy a gyermekeket a gyöngyházgombok osztályozásával, szétválogatásával s feltűzésével foglalkoztassák. Kísérletet tettek ezzel és a kísérlet fényesen bevált, mert a gyermekek kapva-kaptak a csillogó gyöngyházgombok munkáján. Eltekintve attól, hogy ez a munka szórakoztató, naponta még tíz-tizenkét krajcár keresethez is juttatja őket. A gyermekek keresetét a hét végén fizetik ki a szülőknek.

Tehát egy intézmény, mely a magukra hagyatott gyermekek jólétéről, lelkük épségbentartásáról, élelmezésükről, szórakozásukról és munkakedvük fejlesztéséről gondoskodik. Ily módon lehet egy mindenkben megfelelő jövő nemzedék alapját megvetni. Ahol nem vetnek ügyet a gyermekekre, ott ezek legtöbbször a rossz, a veszedelmes és ártalmas utat fogják választani s csu-

pán az életben látott példa után fognak haladni, mely rendszerint igen rossz. Így támadnak aztán a fiatal tolvajok, csalók, a kiket még javító intézettel sem lehet többé jó utra téríteni.

Azért kell gondoskodni az egyedül álló gyermekekről ily praktikus humánus módon, hogy még idejében nemes irányba terelődjék a gyermekek nevelése, mert ha ezen az uton kezdenek haladni, úgy később már önönmagukat vezethetik képesek lesznek ellentállni a rosszra való csábításnak.

A napközi otthonokat ki kell a vidékre terjeszteni, az ország minden részében meg kell honosítani a szép intézményt. Mert a szegény napszámos, földmivelő emberek a nap jó részében távol a lakóhelyüktől dolgoznak, fáradnak. Gyermekeik magukra vannak hagyatva s az ilyen magára hagyatottság épp oly rosszra, kártékonyra vezet mint a fővárosban, azzal a különbséggel, hogy a vidéki gyermekek más dévajságokat eszelnek ki üres óráikban, melyeknek még komolyabb következmények lehetnek.

Igy példának okáért egyiknek eszébe jut, hogy jó lenne tűzoltósdit játszani, s aztán se szó se beszéd, fölgyújtják a gyöngye alkotmányu, gyűlékony anyagu hazat, vagy szénaboglyát

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TARCAJA.

Ne hidd . . .

Ne hidd, hogy a vágyak
Hamar tova tűnnek!
Az igaz fájdalmak
Hamar meg nem szűnnek.

Vágyakból remények
Hü álmok valnak,
Zokogó nótáim
Mind tehozzád szállnak. . .

Pusztafi.

A Csorbal-tó körül.

— Részlet a „Kárpáti Tájak” c. utirajzból. —

Írta: Romhányi Sándor.

A csorbal-tó a Magas-Tátrának legdelibb, a Bástya-, Szolysiszko- és Tengersizem csucs déli lejtői alatt terül el. Impozáns hatásban sem teszi azonban azt az elokeo benyomást, melyet töle eivarunk. Az a sok fenykepfölvetel, és levelezolapos kép,

mely egyoldalú szemléletét szerte viszi a világba, sokkal többet sejtet, mint amit a való nyújt. Ugy vagyunk a csorbal-tóval is, mint ahogy sok-sok világesodával, melyakiváncsi természetbuvárokat csalódásba ejti. Míg nem láttuk, képzeletünkben úgy él, mint egy mélyen fekvő tengersizem, mely óriási hegyek széles völgykatalánába és magas fenyvesek sötét koszorujába szorul. S íme mit látunk a valóságban? A magas hegyek csak kisebb részere vetnek sötét fenyvesárnyékot, szélesb része derült kilátásos a sík, illetve a lejtői felé. S ez a tapasztalas az, ami kellemesen érinti az embert. Mesészerű valótlanág azonban az a magas furdókultura, melyet a tópartról zengedez a reklám. Hogy többet ne mondjak, hát itt, a pályaudvar, az éttermek és szállodák közvetlen közelében giz-gazos, fűbenötte s kövecses a tó szele; a kimosott fehérnemű is úgy szabadon, a tóban aliva vegzik a mosónok. Nem mentegeti ezt az izlésteleniséget az sem, hogy tui, a sötét fenyvesek alatt tiszta a tó partja s kellemes sétahelyül szolgál a nyaralóknak. Mert hát csak erre is viszi az utja a józslésű embert.

Pompás elragadó szemléletet nyújt azonban a tó a nagyveendő erkélyéről nézve. Tiszta kektükrü vize körül a sötét fenyveskoszorú oly hatással van ránk, mint egy fekete-haju, szende, mosolygó, kekszemu kis-

lány látása, kinek mosolygásában, sajnós, nem sokaig gyönyörködhettünk, mert könyfátyol borul a szemére. A hűvös nyugati szei a Krivan ormáról leszoritja a felhógomolyt, mindig mélyebbre, mélyebbre míg végre a fenyvesek túskekoronáját is fátollal eltakarja majd fehér füst gyanánt leereszkedik a víz felületére is, mindig sűrűbben és sűrűbben, hogy a kicsiny láthatár mindig szűkebbre szorui s pár perc alatt egészen eltakarja a tó képét. Oly sűrű köd támad köröskörül, hogy öt lepesnyire sem látjuk meg a tárgyakat. A párás levegő fojtó s oly hűvös, hogy a felöltő alatt is vacogunk. Semerre sem látunk semmit, habár az idő egészen világos. Majd tompa moraj tör a ködön at mely csakhamar vad mennydörgessefajul s ismet a természetnek oly szilaj játékában van részünk, amilyent alvideken sohasem észlelhetünk: ködöben egihaboru. Aig, hogy vonat indulásra eltapogathatunk az állomásra, oly sűrű zápor szakad a nyakunkban, hogy csak úgy omlenek az ég csatornáit: nem noimi záporoso, hanem valóságos vizozon, jo félórau at.

A fogaskerekü vasuti állomásnak kicsiny fütött varotermeben vagy ötven mindentele nemzetsegü utas szorong, odakünn a tornácun meg több; mind a vonatindulást várja. Berkocsi is azonban elég sok indui a lejtős uton le, sot olyan vakmero túristat is

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT, KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

s könnyelmű cselekedetöknek a fél falu vállalhatja kárát. Avagy hóhérosdit játszanak. A gerendából kiálló szegre egyik társukat nadrágszíjából vagy madzagból készült hurokra felakasztják, merő tréfából, mert épp úgy nem tudja az áldozat, hogy ez életébe fog kerülni mint a tett végrehajtói sem, hogy társukat megfojták.

Figyelmet kell tehát fordítani a vidéknek is a napközi otthonokra, melyekben a főváros példájára egy és más könnyebb kézi munkával lehetne foglalkoztatni a gyermekeket, úgy a maguk, mint a szülők és az egész társadalom érdekében.

A gyermekek helyes nevelésétől függ a nemzet jövője, boldogsága, haladása, tetteje és energiája. Látnivaló hogy vannak eszközeink, melyekkel a gyermekeket a szülők segítségével is nevelhetjük, gondozhatjuk és megóvhatjuk őket az örvénytől, melybe öntudatlanul bármely pillanatban kerülhetnek.

A csurgói ev. ref. főgymnasium évzáró ünnepélye.

A pályázatok jellegű levelű szerzői, a szorgalmas és jó magaviseletű tanulók, a stíliszták, szavalók, bírálók, rovarászok, műtornászok, lingvisták, fizikusok, felolvasók, epigrammisták, lyrikusok, énekesek, zenészek és még számos jó tulajdonsággal felruházott diáksereg, ugyszint az érdekelte szülők és rokonok, valamint óriási közönség jelenlétében folyt le a főgymnasium évzáró ünnepélye f. hó 14-én, vasárnap délután 4 órakor a főgymnasium földtornacsarnokában.

A különben tágas helyiség zsúfolásig tömve volt és még kívül is számosan álltak, akik a nagy hőséget nem bírták el.

Tulnyomó számban a hölgyek voltak és a díszes toalettek nagyban emelték az ünnepély külső fényét.

Az énekkar Abtnak „Dalra fel“ című dalát énekelte bevezetésül, mire dr. Vida Károly igazgató lépett az emelvényre s a közönség üdvözlése után az intézet 3 halottját parentálta el. Elsősorban Körmendy Sándorról emlékezett meg, s elévülhetlen érdemeihez méltóan ujitotta fel emlékezetét. Majd Matter János tanár és Eglesz Dezső V. o. t. haláláról emlékezett meg, szép szavakkal róva le a

tanári testület kegyeletét az elhunyt tanártárs emléke iránt.

Ezután Vida Károly VIII. o. t. szavalt a Váradinak „Rákocyp“ című versét a töle megszokott ügyességgel. Majd a főgymnasiumi zenekar játszotta el Huber Károly egyik igen szép darabját. Utána Cseke Ernő VII. o. t. szavalt a következőt s végül a zenekar Kovács zenetanár Magyar Indulóját adta elő. Ugy az ének — mint a zenekar Kovács Sándor zenetanár buzgóságáról és tehetségéről tett tanulságot.

Most a jutalmak kiosztása következett, a tornavizsga azonban — a rossz időjárás miatt — elmaradt.

Ez alkalommal a következő jutalmak osztották ki:

1. A Somsich Pongrácz gróf emlékére tett alapítvány 60 koronát szorgalom és jó magaviseletért egyenlően megosztva kapták Fejes László VIII. és Bódiss Sándor VII. o. t.

2. A Vitéz János féle alapítvány 40 K. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapta Cseke Ernő VII. o. t.

3. A Mocsy Lajos tanár emlékére tett alapítvány 20 koronát szorgalom és jó magaviseletért kapta Benkő József V. o. t.

4. A Héjjas Pál tanár-féle alapítvány 12 k. kamatja a következő pályatétel megfejtésére tüzetett ki jutalomdíjjal: Műfordítás C. Sallustius Crispus; De conjuratione Catilinae cz. művéből C. Julius Caesar beszéde. Beérkezett 5 pályamunka, ezek közül Lipsic László VII. 6 k. és Groág Dezső VII. o. t. 6 k. jutalmat kapott.

5. A Falussy Héjas alapítvány 12 koronát kamatját jó magyar fogalmazásért kapta Csuzy Ferenc IV. o. t.

6. A Horváth József ev. ref. lelkesz féle alapítvány 24 k. kamatját, mint jó egyházi énekesek kapták: Kovács János VII. o. t. 12 k., Fejerváry Kálmán III. o. Németh Károly III. o. t. Horváth Endre II. o. t. 4—4 k.

7. A Szakácsi Csorba Ede-féle alapítvány 12 korona kamatját a természettanban való jártasságáért kapta Mészáros Andor VIII. o. t.

8. A Szakácsi Csorba Ede-féle alapítvány 12 korona kamatját kapták Császár István és Losoncy Gyula szép bogárgyűjteményért 4—4 k., Kovács István IV. 4 K-t szép növénygyűjteményért.

9. A Batori Lajos volt csurgói m. kir. állami tanítóképzőintézet tanár által elhunyt IV. osztályu fia emlékére tett alapítvány 6 korona kamatját kapta; Csonka József IV.

10. Az Id. Inkey István báró-féle alapítvány 24 korona kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapták: Szabó Gyula I. 4 k., Pájucs Imre VI. és Kovács János VII. o. t.

11. A csurgói takarékpénztár által 25 éves fennállása alkalmával tett alapítvány 20 korona 42 fillér kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapták: Farkas János VI. o. t. 5 12 k., Szabó Sándor VI. Losoncy Gyula V, Kalocsay Ferenc III. o. 5:10—5 10

12. A Sárközy A. és asztaltársai által tett alapítvány 4 k. 80 f. kamatját a magyarban való jártasságáért kapta: Mészáros Andor VIII. o. t.

13. A csurgói izr. hitközség által Venetianer Lajos dr. eltávozott rabbi emlékére tett alapítvány 12 korona kamatát szorgalom- és jó magaviseletért kapta: Wessely Andor V. o. t.

14. A Szántó János tanár féle rajztan-dijalap 14 korona kamatját mint kiváló szabakézi rajzolókat Császár Elemér I. Dummert Dezső III, Vagner Gyula III, Csenti Ferenc IV, Tóth Ferenc IV, Fekete János V, Császár István 5 o. t. 2—2 kor. Megdicsértettek: Szabady Béla II, Kiricsi I. III, Csonka I IV, Kovács I. IV, Palfy Jenő IV Czillinger I. V, Kovács L VI, Blasko Antal VIII. és Szabo Kristóf VIII. o. t.

15. Bodola László tanár-féle alapítvány 30 korona kamatját szorgalom- és jó magaviseletért kapták: János Károly II, Kalocsay Péter II, Varga Gyula III, Stefaics Józse. III, Rudolf László III, Kovács István IV. o. t. 5—5 k.

16. A Csurgó nagyközség által főgymnasiumunk százados fennállása emlékére tett 2000 koronás alapítvány befizetett 400 kor. 24 kor. kamatját Kiricsi János III. o. t. kapta szorgalom és jó magaviseletért.

17. A Gelléri Szabó János által intézetünk százados fennállása emlékére tett 2000 koronás alapítvány 80 korona kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapta: Vas Károly VIII. o. t.

18. A Hejas Pál 40 éves tanári jubileuma emlékére volt tanítványai által tett alapítvány 24 k. kamatját kapták: Valentenyi Gáspár VI, Steiner Alfréd III, Fleischer K. III, Kálmán Béla II, Szabady Béla II, Nagy László I. o. t.

19. A Csurgói tak. pénztár r. t. 20 K. ajándékát szorgalom és jó magaviseletért kapta: Groág Dezső VII. o. t.

20. Héjjas Imre dr. tanár Ajándokából a földrajzban való kiváló jártasságáért Wagner Gyula III, szép térképábrázoláért Bárány László 2 o. t. 5—5 k-t kapott.

21. Dr. Erős Józsefné urnó (H.-Berény) 20 korona ajándokából kaptak: Bujtár János VIII, Kovács János VII. 4—4 k., Tamásy László VI, Benkő József V, Biró István IV, Németh Károly III, Tóth Sándor II, Túske József I. o. t. 2—2 k. (Kivánság szerint kiadott június 10-én, a tavaszi mulat-

látunk, aki a tátrai özvív friss tanulmányozására vezetővel elindul valami nyaktörő hegymászásra.

A hosszas várakozás unalmában még egyszer végiglapozzuk naplójegyzetünket és a Bodecker számadatait és elméletben rájuk végig azt, ami gyakorlati tapasztalásra már nem tellett az időből s így megtudjuk, hogy a csorbai-tó tojásdad alakú, mélysége 21 méter, területe 2600 s évi vendégeinek száma a 15 ezeret meghaladja. Aki azonban ezen óriási forgalomból azt következtetné, hogy Csorba-fürdő a nagy forgalmát olcsóságának köszöni csalódnék. Ez közlekedése célszerűségének, szerencsés fekvésének ama körülménynek tudható, hogy okszerű reklámozását hazai előkelőségeink mindig hazafiai kötelességüknek ismerték; úgy, hogy a Csorbai-tó alig egy éve a Szentiványi-családtól a magyar állam tulajdonába ment, át, melynek gyámsága reményt nyújt a jövővilághirnévéhez.

Túristaigazolvány alapján 2 korona helyett 120 fillérért válthatunk jegyet a fogaskerekű vasútra, melyen csak egyféle kocsi-osztály van. milvehogy erre csupa úriember jár. Nagynehezen, szakadó esőben fél 12-kor megindul a gép és a sötét ponyvával lefűgönyözött kocsi homályában elmélkedhetünk tátrai barangolásunk szép emlékeire.

A nyomórud, meg a sodrófa.

(Humoros elbeszélés.)

— A „Csurgó és Vidéke“ számára írta —

Austerlitz Andor.

„En Uram Istenem ne hagyj el,“ sóhajtott fel az én kedvss ismerősöm, mikor a jobbik oldalát közvetlen összeköttetésben érezte a földdel . . .

Mert hát nagyon logicus ember volt az én kedves ismerősöm. Addig míg fel nem dült lovastul, kocsistul, buzástul, addig hívogatta az ördögöket a szenteknek mindenemű rekonoságával. De aztán mikor feldültek, akkor megszállta a szentlélek, keresztet vetett magára, elmondott 3 miatyánkot, 3 hiszekegyet, A kocsis ezalatt mérgeződhetett, hogy mért nem megy neki segíteni. Ő pedig a mikor elvégezte ájtatóságát elővette kendőjét, nyugodtan összehajtogatta, feje alá tette, aztán végig fektűt uujtókodva a földön. Ő bizony meghal . . . No hisz a kocsisnak sem kellett több. Szaladt haza, ott hagyva a lovakat, a feldült kocsit gazdástul, mindenestül, és szalad lélekszakadva haza, hogy a téus ur meghal vagy talán szegény már meg is halt . . .

De ne gondoljak kérem Önök, hogy az én kedves öregem csupa kedvtelésből akart meghalni, vagy egyáltalán meg akart halni. Őh nem! más oka volt annak. Csak hogy ha Önök is megakarják ezt tudni, ne röstelje-

nek velem eljönni a hét szilvás nemes kurájára. Igaz hogy valódi hétszilvás nemes nincs már, a hét szilvából is kitépelt 1—2 —3-at már a tomboló vihar, de a typus, a jelleg megmaradt.

A belépő vendégeket két hatalmas házórző komondor fogadja barátságosan, megpróbálva, hogy eléggé erősen rakta-e magára a ruhákat. Az udvarban ludak, tyukok, kakasok, hirdetik a jó gazdaasszonyt. Az udvar hátsó részén 2 hatalmas gémm jár méltóságtelesen, hirdelve, hogy van még Ur a világon! Hátul hatalmas kazalban van összerakva az idén levágott termés, a kazal hata mögött vidám fucskák bukfenecznek. Így néz ki az én ismerősöm háza.

De ő maga ebben a házban olyan, mint az egyszerűúratus a kit a gazdája meghívott ebédre. Épp nagy vendégség van! Az én k. barátom a sok fényes vendég között sokáig kereste az utolsó helyet, a mikor az egyik vendég megszánta, azután jóakarattal szólott hozzá: „Sohse keresd Ősém a legutolsó helyet, úgy is te vagy a legutolsó!“ A hol ő ült az volt a legutolsó hely, a mit ő mondott az döntött legkevésbé. Pedig van most miről tárgyalni. A 19 éves Esztiike eladó. Vevő is van hozzá. De az asszony itt sem engedi át a hatalmat, ő csap a kérék közé, ő diktálja a szerződést. Az én hősöm csak áll a szublat mellett, remegve nézi a sodrófát, a melyet az asszony tart kezében. Mert a szorgalmas asszony nem hagyja el a munkát

ság — júniális alkalmával.

22. Bodola László tanár ajándékából 6 koronát kapott Tóth József III. o. t.

23. Dr. Poór Ernő ügyvéd ajándékából — 20 korona — a zsenében való jártasságért kapták: Vida Károly VIII, Valentényi Gáspár VI, o. 6—6 korona. Mint kiváló és szorgalmas tornászok; Tóth Lajos és Fekete Béla 4—4 K.

24. Szorgalom és jó magaviseletért megdíesértettek: Kraisles István, Schrédli Vilmos, Tvacsek Kálmán I o., Bacher Antal, Belevári István II o., Kovács József, Roznik Imre III. o., Hauzevacsky Ede, Vancsura Rezső IV, Tót Lajos, Baday Endre, Kossa János V. o. tanulók.

25. Tarján János volt Csurgói m. kir. adótárnok 20 K. ajándéka a köv. term. rajzi pályatétel megfejtésére tüzetett ki jutalomdíjjal: „A gerinces állatok helyváltoztató szerveinek leírása és kimutatása annak, hogy ezen szervek miképp alakulnak át a közeg változása szerint.” A jutalomdíj felét, azaz 10 K.-t kapja Tamásy László VI, dicséretet kap Bódiss Sándor VII. o. t.

A Csokonai-kör pályázatai közül a Somsich-alap 20 korona jutalmára a „II. Rákóczy Ferenc alakja a magyar költészetben” c pályamű 20 korona jutalmát egyenlően megosztva Szabó Ernő és Lipsitz László VIII. o. tanulók kapták.

Ugyancsak a Somsich alap 20 kor jutalmát, mely a tragikum, komikum, ironia, satira, humor esztetikai fogalmának magyarázata, elméletének példákkal való igazolására tüzetett ki, Szabó Ernő VIII o. t.

Az epigrammra kitűzött pályadíjat Szabó Ernő VIII o. t. kapta.

A március 15. alap 10 kor. arany jutalmát Vida Károly VIII. oszt. t. kapta a „Talpra Magyar” egyes elszavalásáért.

A Csorba-féle szav. díjat megosztva Cseke Ernő VII, és Mattos Géza V. I o, t. (6—6 kor) kapták.

Omega.

H i r o k

— **Uj törvényszéki bír.** Dr. Bartha Richárd igazságügyminiszteri fogalmazót Ófelisége a kaposvári kir. törvényszékhez bírónak nevezték ki. Az új bíróban kiváló erőt nyer a törvényszék.

— **Pályázat tanári állásra** A csurgói áll. segély. ev. ref. fogymnásiumban betöltendő egyik latin-görög nyelvi tanszékre pályázatot hirdettek. Ezen rendes tanári állás javadalma 2400 korona törzsítés, öt-

ször 200 korona ötödéves pótlék és 400 korona lakbér. A helyettes tanári állás javadalma 1600 korona. Pályázhatnak ev. ref. vallású egyének. Felhívom a pályázni kívánókat, hogy keresztlevelel, oklevellel, egészségi- és esetleges szolgálati bizonyítvánnyal fölszerelt s a belső somogyi ev. ref. egyházmegyei közgyűléshez címezett kérvényüket f. évi július 18-ikának déli 12 óráig alólirotthoz küldjék be. A megválasztott tanár állását f. évi augusztus hó 30-án köteles elfoglalni; kötelezve leendő székfoglaló tartására, heti 20—21 órai tanításra s a felekezeti, községi, stb. tanárok számára létesített országos nyug-és gyámintezetbe való belépésre. Kelt Alsókban (Somogy megye, u. p. Csurgó), 1903 június hó 9-én. Németh Zsigmond, az igazgató tanács elnöke.

— **A csurgói ev. ref. főgymnásiumban** e héten folytak le az osztályvizsgálatok. Hétfőn volt az első kedden a második, szerdán a harmadik, csütörtökön a negyedik, pénteken az ötödik, szombaton a hatodik osztály vizsgája. Hétfőn lesz még a hetedik osztály vizsgája azután jön a két napig tartó érettség. A jövő hét végével pedig megkezdődik a nagy vakáció, amelynek egyaránt örül tanár és tanítvány. Az elmúlt héten lefolyt vizsgálatok elég jó eredménnyel végződtek.

— **A csurgói áll. tanítóképzőben** az elmúlt évre a következő jutalmak osztattak ki: A Somogy megyei Tanító-élet jubileumi alapítványának kamatait (30 k.) kapta Frej József mint szorgalmas és jó magaviseletű tanuló. — A Bárány Ignác-féle alapítvány kamatait (10 k.) Csicskár József, ki a gyakorlati tanításban tűnt ki. Mátray Gyula alapítványának kamatait (10 k.) Nagy József a magyar fogalmazásban való jártasságáért. — Csurgó közönségének alapítványát (Mátray Gyula 30 évi működésének emlékére) kapta Horváth István (8 k.) a test- és egészségügyben való jártasságáért. — Az önképzőkör 10 k. jutalmát magyar dolgozatáért kapta Persina Károly. — Ugyancsak az önképzőkör 10 k. jutalmát zenei dolgozatáért Farkas Pál. A torajutalmakat már mult számunkban ismertettük.

— **Próbaszónoklat.** Dr. Sik Bernát rabbijelölt tegnap, szombaton délelőtt tartotta próbaszónoklatát a helybeli izr. templomban, nagyszámu hallgatóság előtt. A megválasztott rabbi ugyanis lemondott s az üres rabbi állás újabb pályázat útján fog betöltetni.

— **A város házából.** Városunk képviselőtestülete f. hó 30-án délután rendes közgyűlést tart, melyen a vasártéri telekre vonatkozó kölcsonyvet fogják újból tárgyalás alá venni. Sorra kerül továbbá a helypénzszedési díjszabályzat megváltoztata-

tása s új díjszabályzat létesítése. Végül az 1904. évi költségvetés és leltár fog megállapíttatni. A multkori meddőségre való tekintettel felhívjuk a városatyákat, hogy az ülésen lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

— **A Csurgói áll. tanítóképzőben** f. hó 17. 18 és 19-én voltak az évvégi vizsgálatok. Szerdán az első, csütörtökön a második és pénteken a harmadéves növendékek vizsgáltak le, és pedig általánosságban szintén elég jó eredménnyel. A jövő héten lesznek a képesítő vizsgálatok s ezzel befejeződik itt is a tanév, hogy helyet adjon a nyári pihenésnek.

— **A csurgói áll. leányiskola** vizsgája f. hó 16-án délelőtt folyt le nagyszámu közönség érdeklődése mellett. A tulajdonképeni tananyagot Lovass Gyula tanító, az iskola vezetője maga tanította mind a 6 osztályban s az ő buzgó és kitartó fáradozásának eredménye az a szép siker amit a növendékek a vizsgán felmutattak. A kézimunka kiállítás színén igen érdekes volt s Fejesné Zöld A mália okleveles kézimunka tanítónő érdemeit dicséri.

— **A csurgói izr. elemi iskolában** ma egy hete, f. hó 14-én volt az évvégi vizsgálat, nagyszámu közönség jelenlétében. A gyermekek szép előmenetelről tettek tanulságot s értelmesen feleltek a feltett kérdésekre. Több tanulót meg is jutalmazott az iskola, a tanítók jutalma pedig az az általános megelégedés, melynek a szülők a vizsga befejeztekor nyilvánosan kifejezést is adtak. Az iskolát a lefolyt évben 52 gyermek látogatta, akik közül sokan voltak más vallásúak is.

— **A zákányi r. kath. iskolában** f. hó 17-én délelőtt tartatott meg az évvégi vizsgálat, melynek során mind a 6 osztály növendékei igen szép sikert mutattak föl. A vizsgán Szép Ferenc zákányi plébános elnököl, aki lelkes előharcosa és pártfogója a nemzeti kulturának. Itt említjük meg egyúttal a sors játékát, hogy a volt tanító éppen abban a pillanatban halt meg, mikor az elnök a vizsgát bezárta.

— **Tűz Csurgón.** A mult szombaton, f. hó 13-án este 9 órakor kigyulladt Barcsi Sándornak a tejszövetkezet melletti házában levő istállója. Mire a tűzoltóság megérkezett, a mellette levő pajta is tüzet fogott, de csakhamar elfojtották. A kár ugyszólván jelentéktelen, mert a leégett épületek igen rozoga állapotban voltak már, de meg biztosítva is voltak.

— **Igazolás.** Kovács Sándor csurgói gőzmalomtulajdonos a napokban elküldte kocsisát, hogy a kocsi valamit hozzon haza. Kovácsnak 2 kis gyermeke is felült a kocsi mellé s úgy indultak el a városba. Utközben az egyik 6 éves fiú kiesett a kocsiból s a megbokrosodott lovak magukkal ragadták a kocsit, mely a kis fiú mellén keresztülment. A szegény fiúcska súlyos sérüléseket szenvedett s most beteg fekszik szülei lakásán.

— **Meghívó.** A somogyvármegyei közmívelődési egyesület rendes közgyűlését folyó évi június 24-én, d. u. 3 órakor a vármegyei ház kistermében tartja meg, melyre az örökös-, az alapító-, pártoló- és rendes tagok tisztelettel meghívottnak. Tárgysorozat: 1) A számvizsgáló bizottság jelentése. 2) Ügyészi jelentés. 3) Hátralékos tagdíjak befizetése iránti irtézkedés. 4) Az 1902. évi tiszta jövedelem megállapítása és felosztása. 5) Az egyesületet illető tiszta jövedelmeknek jutalmazásokra fordítása. 6) Igazgató választmányának jelentése több egyesületi tagnak kilépése tárgyában. 7) A gróf Somssich Imre féle magyárosítási alap kamatainak felosztása iránti indítvány. 8) Somogyvármegye köz. bizottságához a nem magyar anyanyelvű iskoláiban a magyar nyelv

máskor csak vasárnap. Még a vendégek kedvéért sem. A sodrófa bizalmasan bölíngat felé. Hiszen régi régi ismerősök. Azután mintha megszólalna: „Hát kee mit áll itt?” Lopja a napot ebben a drága munkaidőben, mikor mindenki izzad a munkába. Csak takarodjék rögtön kee ki a rétre, kukoricáért. Azután elkezdett forogni veszedelmesen.

Hát nem éppen a sodrófa beszélt, hanem az asszony, hanem a mi a dereka körül ugrándozott, az igazán a sodrófa volt. A vendégektől sem bucsuzott el, úgy sietett a mezőre. Egész uton azon töprekedett, hogyan szabaduljon meg a papucs kormány alól.

Otthon egyszerre akkor távoztak el a vendégek a mikor a kocsis megvitte a hirt, hogy a téns ur meghalt. Lett erre sirás rivás, mert hát a nemzeti asszonynak nagyon jó szive volt. Hogy az ő drága ura kivel oly áldottan éltek, soha egy rossz szó sem volt közöttük (nem bizony, gondolta a sóprányel.)

Hogy az ő kedves jóura meghaljon, aztán itt hagyja őt ebbe az üres világba, hol semmi vigass nincs (nincs bizony gongolta magában az ejjeli mécs, mivel estenként ő szokta világítani a szomszéd ajtaját) Hogy az ő drága Úra ezt megtehette.

Hanem azért nem ment ki az Urához. Előbb el kellett szaladni a komához, szomszédhoz, meg a sógor asszonyhoz, megmondani ezt a nagy szerencsétlenséget.

Este lett már mire az én ismerősöm hazakerült a falu végéről. Ő sirva ment az ágyhoz. Ugyanis az én ismerősöm úgy elszunnyadt, mintha szót. Péter lett volna a vizáviya, s a mennyország a hotelja. Az asszony azt hitte, hogy meghalt, pedig csak jól aludt . . .

Mikor felébredett, az asszony egyedül hagyta, baromfiakat kellett megnéznie. (meg, még valakit). Az én ismerősöm el gondolkodott.

Tegnap egyik komája azt kérdezte tőle hogy hány éves. Mikor megmondta, azt felelte: „No ugyan szarvaiddon nem látszik meg!” Kutya van a kertben, még pedig 2 lábú. Az asszony minden este baromfit etet, dolga akad ez is, az is. Már is egy órája, hogy kint van.

Majd megcsinálja a dolgot. Kiment a szobából. A kazal mögé bujt, és lesett. Kis vártatra jött az asszony egy emberrel.

Az ismerős volt előtte, közelebb jött megismerte, Kiss Gyuri volt a komája. Egy darabig halgatta enyelgéseiket, de végre is nem tűrtözhette magát. Ott volt egy nyomórud kézbe kapta. Azok mikor meglátták azt hitték, hogy a férj lelke, no hiszen ucu vesd el magad! Szaladtak ész nélkül. A férj utánuk. Elérte őket. Jó megverte őket. Azután megmagyarázta, hogy a másvilágon is van élet, és ott ismerik a nyomórudnak a közbeke fentartására gyakorolt hatását.

sikeres tanítása és terjesztése tárgyában intézendő megkeresés. 9. A vándor könyvtár és 6 népkönyvtárnak további elhelyezés iránti intézkedés. 10) Utólag érkező vagy a közgyűlésen előterjesztett indítványok, Kaposvár, 1903. június 8-án Maár, másodelnök, dr. Andorka Elek titkár.

— **Borzalmas sírfömlés.** A legborzalmasabb sírfömlés a világ összes temetői között kétség kívül az, melyet a minap állítottak fel a debreceni temetőben. Az erőszakos halállal elpusztult Móric-család sírköve ez, melyet az Emke állítottatott fel s amelyre a család utolsó tagja tizenötezer forint értékű vagyonát örökbe hagyta. A sírkő feliratát is az örökösök állapította meg. E felirat a következőképpen hangzik:

Itt nyugszanak
az Urban

idős Móric József,
meghalt 62 éves korában
A fia lőtte agyon.

Móric Erzsike,
meghalt 17 éves korában öngyilkos halállal
Az anyját lőtte agyon

ifj. Móric József,
meghalt 27 éves korában a börtönben.
Az apját lőtte agyon.

Az örök irgalmasság kegyelmezzon szegény
bűnös lelküknek.

— **Tanítók jutalmazása.** A „Magyar Földhitelintézet” a hazai gyümölcsfatermesztésnek a községi faiskolák útján való előmozdítása céljából 1892. évtől kezdve évenként kiosztani szokott jutalomdíjakat 1902. évtől kezdődőleg további tíz évre kilátásba helyezvén, 1 db 600 koronás, 2 db 400 koronás, 18 db 200 koronás jutalmat tűz ki oly tanítók jutalmazására, kik faiskolát kezelnek és a fatermesztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. Ezen díjakra pályázhat minden magyarországi faiskolát kezelő néptanító, valamint oly községi lelkész is, ki a faiskola kezelésén kívül a népkönyvtárakban a gyümölcsfatermesztést hivatászerűen tanítja és tanításának eredményeként községében és vidékén a nemes gyümölcsfatermesztés terén látható sikert képes felmutatni. Különös figyelemmel fognak részesülni azon tanítók kik a phylloxera által elpusztított vidékeken kezelnek mintaszerűen faiskolát. A pályázati kérvények megbirálásánál kiváló súly fog fektetett, aminél kevesebb és leginkább keresett gyümölcsfaj nagyban való szaporítására a faiskola rendszeres kezelésére a faiskola kerítésének minőségére, az oltás módjára, a magas és félmagas törzsű fák helyes nevelésére. A folyó évi díjakra a pályázati kérvények ez évi július hó 1-ig adandók be az illető kir. tanfelügyelőséghez, mely azokat véleménye kíséretében közvetlen a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz terjeszti fel és a pályázat eredményéről ugyan akkor egyidejűleg a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz jelentést tesz. Az ekként beérkezett kérvények a vezetésem alatt álló miniszterium által az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az Országos Magyar Kertészeti Egyesület kebeléből összeállított bíráló bizottság által fognak tárgyalatni, mely bizottság által fognak tárgyalatni, mely bizottság a pályázók faiskoláit, ha azt szükséges-

nek tartaná, központi vagy vidéki megbízottja által meg is szemlélteti. A pályázók faiskolakezelő-tanítók egykoronás bélyeggel ellátott pályázati kérvényeikhez faiskolájuk vázlatos rajzát, részletes leírását, az abban található csemeték és oltványok kor- és fajszerinti kimutatását mellékelni tartoznak. A bíráló bizottság által a pályadíjban való részesítésre érdemes pályázóknak odaitét jutalmakat a vezetésem alatt álló miniszterium adományozza elismerő oklevél kíséretében. Kik már egyszer jutalmat nyertek, újabb jutalomra csak azon esetben pályázhatnak ismét, ha kész oltvány-állományuk legalább kétszer akkora, mint első jutalmazáskor volt. Budapest, 1903. évi ápr. 24-én M. kir. földművelésügyi miniszter.

— **Rákóczi-album.** A Rákóczi szabadságharc kétszázados évfordulója alkalmából értékes, becses és időszerű ajándékkal kedveskedik olvasóinak a legrégebb és legjobban szerkesztett, független irányú magyar napilap: az Egyetértés. Egy Rákóczi-album lesz ez a kiválóan becses díszmunka, a melynek nagyobbik fele a kétszázados évforduló események irásában és képben való ismertetésnek és bemutatásának lesz szánva. A Rákóczi-korszak lesz tehát az album fő tárgya s hivatott művészek képei, a legkitűnőbb írók és történettudósok, valamint politikusok tanulmányai festik majd híven ezt a hatalmas igézőket. Ezen felül persze az év minden kimagasló eseményének és a magyarság minden nagy érdekének jut tér az albumban s lesz ezeken kívül nagy irodalmi része is, a mely díszere valik majd minden könyvtárnak. Mutatóul ez albumból minden ez albumból minden újonnan beépő előfizetőnek a kiadóhivatal azonnal küld teljesen ingyen és bérmentesen egy gyönyörű kartonlapot, a mely Kossuth Lajos leghívebb arcképe. A kép, amely sok mással együtt az album egyik melléklete lesz, Morelli tanár metszése és a Franklin társulat kitűnő nyomdájából került ki. Az évközbe járó kedvezésekből ez a karácsonyi ajándék nem von el semmit. Nagy ünnepi mellékletek, bőséges irodalmi rész, a legkitűnőbb regények, nagy események idején külön kiadások és külön mellékletek sohasem maradnak el. Az Egyetértés megrendelhető egy hónapra 1 forint 80 krért a kiadóhivatalban: Budapest, IV, Varmegye-utca 11. szám.

— **Vörösmarty Album** Kulturmissziót teljesít a „Pesti Napló” mikor minden esztendőben, díszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza, a nagy közönség szívéhez, a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megősmerti, egyúttal meg is szereti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit. A „Pesti Napló” ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty-nak, a Szózat és a Vércigány öserejű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szeptember, Csongor és Tünde és számos más) foglalja díszes albumba és adja karácsonyra ajándékol. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és e tartalmas díszkönyvet 20 nagy, több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékol megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fel vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határo-

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

S Józsi Jánosmajor. Megkaptuk a verset, de nem használhatjuk. Jobbat igen.
Pusztafi. A sürgetés nem sokat használ, a sorrendet pedig ugyis betartjuk.

R. Lina. Sajnálattalra illeszibe nem avatkozhatunk. Tessék az illető tanárhoz fordulni, ezt kegyed, mint anya megteheti. Bátorra véheti, hogy a kért felvilágosítást fia ügyében megkapja tőle.

Csurgói. Indítványát terjeszse a képviselőtestület elé, mi nem csinálhatunk neki reklámot, mert magánérdeket sohasem szolgálunk.

Dr. Oszko. A pályázatot épen mai számunkban közöljük, ott mindent megtalálhat.

Rp. Hol maradt a cikk?
A . . . — A jelzett esetek kidolgozására illetékes munkatársunknak nem volt most ideje. Majd legközelebb: Mi újság különben? Üdv!

Kiadólaptulajdonos

VÁGÓGYULA.

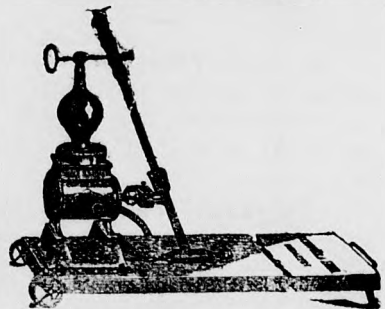
Egy nagyon jó karban levő,
kényelmes

cserepzsindeles ház
az alsók-felé vezető utcában

ELADÓ.

Akár szóbeli, akár írásbeli
ajánlatok **Kárbuczky Károly**
zákányi káplán urhoz nyuj-
tandók be.

Borszivattyuk és borszűrők,

valamint az összes pincefelszerelési cikkek nevezetesen:

amerikai gumitömlők, rézcsapok
borlefejtő edények, mustszelők,
bormérők.

Palackmosó, palacköltő, dugaszoló
és kupakelő gépek.

Parafadugók, ónkupakok palaokok
SCHOTTOLA ERNŐNÉL

Budapesten, VI. Fonciér-palota.

Nagy képes árjegyzék ingyen és
bérmentve

MAGYAR ALTALÁNOS KÖT-
ANYAG GYÁR.

Budapest VI. Révay utca 16 sz.

Szállít gyári áron szülésznőknek
a belügyminiszteri 95000/1902.

endele tnek megfelelő bábátáská-
kat, ellenőrzőkönyveket és jegy-
zőkönyveket; valamint a szülé-
szethez szükséges összes kötanya-
gokat, és műszereket,

Árjegyzék ingyen!